

Átértékelt házi feladat a jobb tanulás érdekében

A házi feladat egy olyan régóta fennálló oktatási hagyomány, amelyet pozitív gyakorlatnak tekintenek és széles körben elfogadnak a tanulói rutin részeként, és amely hasznosságát egészen a közelmúltig alig kérdőjelezték meg. 2020-ban, amikor a diákok teljesen átálltak az otthoni munkavégzésre, még sürgetőbbé vált a házi feladatok átértékelésének szükségessége. Bár az iskolák visszatértek a személyes jelenléttel való tanuláshoz, ez a projekt kiváló alkalom arra, hogy újraértékeljük a házi feladatokkal kapcsolatos jógyakorlatainkat és azok szerepét és hatását a tanulók mentális jólétére.

A kritikusabb vélemények újra megvizsgálták a gyakorlat mögött meghúzódó meggyőződések, a házi feladattal töltött órák kijelölésének logikáját és azt a kudarcérzést, amelyet az eredményezhet, ha egyes diákoknak nem sikerül teljesíteniük a feladatokat. Az ember azt remélné, hogy a házi feladat eredményeként javul a tudás szintje, de a gond akkor jelentkezik, amikor számos más tényező is szerepet játszik, például a gyerekek, a tanárok, a feladatok, az otthoni környezet közötti különbségek, valamint az a tény, hogy a házi feladat és az osztálytermi tanulás kölcsönhatása az egyes diákok esetében egyedi (Vatterott, 2009: 56).

Továbbá, bár számos olyan gyermek van az iskolában, aki eltérő neurológiai képességekkel rendelkezik, sok tanár továbbra is ugyanazt a házi feladatot osztja ki az osztály összes tanulójának, és továbbra is aránytalanul sok olyan tanulót hagynak ki, akik nem felelnek meg az egységes tanulási modell normáinak.

A házi feladat körüli vita még korántsem ért véget, mivel a témával kapcsolatos kutatási következtetések néha ellentmondásosak, és az érvek és a tanulmányok a vita mindkét oldalát

alátámasztják. Az ezzel kapcsolatos kihívások ellenére úgy gondoljuk, hogy a házi feladat fontos eleme lehet a tanulási és szervezési készségek fejlesztésének.

Valójában ennek az egész vitának az egyik központi kérdése a házi feladat hatékonysága a teljesítmény szempontjából; gyakran hajlamosak vagyunk inkább arra helyezni a hangsúlyt, hogy "hogyan vehetnénk rá őket, hogy megcsinálják a házi feladatot?", ahelyett, hogy mélyebben megvizsgálánánk, hogy "miért nem csinálják meg a házi feladatot?". Ahogy Vatterott (2009: 88) megállapítja: amikor a tanulók nem végzik el a házi feladatot, hajlamosak vagyunk inkább fegyelmezésként, mint tanulásként megközelíteni a helyzetet. A házi feladatot el nem készítő tanulókkal kapcsolatos intézkedések ugyanis általában a büntető megoldásokra összpontosítanak, mint a viselkedés megváltoztatásának kulcsára - olyan következményekre, mint a pontlevonás, a rossz jegyek, vagy a szünet vagy az ebéd kihagyása a házi feladat elvégzése miatt. Ez a dekontextualizáció sok tanulót cserbenhagy, és leegyszerűsíti az oktatás és az értékrendszerek komplexebb és jobban strukturált kérdését.

Egy nemrégiben, 2020-ban végzett tanulmány (Rodríguez et al., 2020) azt igazolja, hogy ha a tanulók meg vannak győződve arról, hogy a házi feladat elkészítése segíti őket a tanulásban, az nagyobb és minőségibb elkötelezettséget eredményez. Arra a következtetésre jutottak, hogy a házi feladatot nem szabad kizárólag kötelezettségként megközelíteni, mivel ez csak az érdeklődés és az elkötelezettség elvesztését eredményezi.

A házi feladatokat tehát úgy kell újragondolnunk, hogy azok értelmesek, célszerűek, aktuálisak legyenek, és úgy legyenek kialakítva, hogy minden diák igényeinek megfeleljenek. A házi feladatnak azt kell éreztetnie velük, hogy van némi hatalmuk a tanulásuk felett, hogy motiválja őket a szabad választás lehetősége és a személyes véleménynyilvánítás, az érdekérvényesítés és a fejlődés lehetősége.

Ezért a tanulók újbóli bevonása érdekében a házi feladatok új formátumára van szükség, amely kevésbé stresszes és élvezetesebb, különösen az összetettebb tantárgyak, például a STEAM-szakterületek esetében. Az EduGraal Erasmus Plus projekt elképzelése a ""tanulni a cselekvés által"" (learning-by-doing) történetmesélést, gamifikációt és játékalapú tanulást használ, hogy a házi feladatot kalanddá tegye, amelyben a fejlődésnek és nem a kudarcnak van jelentősége. A tanuló egy karaktert kísér végig a kalandon, és a tananyaghoz kapcsolódó "rejtvényeket" old meg, hogy a történet előrehaladjon. Így szélesebb körben, többek között a nehéz körülményekkel, tanulási zavarokkal és egyéb nehézségekkel küzdőkhöz is eljuthatunk, hogy a házi feladat ne egy bonyolult feladattá váljon, hanem egy releváns tanulási folyamat maradjon.

Könyvészet

Rodríguez, S., Piñeiro, I., Regueiro, B. & Estévez, I. (2020). [Intrinsic motivation and perceived utility as predictors of student homework engagement](https://doi.org/10.1016/j.psicod.2019.11.001), *Revista de Psicodidáctica*, 25(2), 93-99. <https://doi.org/10.1016/j.psicod.2019.11.001>

Vatterott, C. (2009). *Rethinking Homework: Best Practices that Support Diverse Needs* (1st Edition). ASCD.